

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 21 juni 2012
Naam opsteller : Kathy Boomstra
Informatie op te vragen bij : Kathy Boomstra
Portefeuillehouder : Alwin Hietbrink

Onderwerp: Duurzaamheidsbeleid 2012-2016 "Natuurlijk Duurzaam Bergen!".

Aan de raad,

Beslispunt:	<ul style="list-style-type: none"> - Het Duurzaamheidsbeleid 2012-2016 "Natuurlijk Duurzaam Bergen!" en de daarin opgenomen speerpunten vaststellen. - Instemmen met de uitvoering van de maatregelen uit de duurzaamheidsagenda. - Voor de uitvoering van de maatregelen in 2013 tot en met 2016 uit de duurzaamheidsagenda conform het coalitieakkoord 2012-2014 een budget van €350.000 beschikbaar stellen. - De bij dit voorstel behorende begrotingswijziging vaststellen.
--------------------	---

1. *Waar gaat dit voorstel over?*

Het Duurzaamheidsbeleid 2012-2016 "Natuurlijk Duurzaam Bergen!" is gereed voor vaststelling.

Aanleiding

In het door de raad vastgestelde coalitieprogramma 2010-2014 is vastgesteld dat voor de gemeente duurzaamheidsbeleid wordt opgesteld.

Proces

Ter voorbereiding op het opstellen van duurzaamheidsbeleid heeft in januari 2010 een open discussie in de gemeenteraad over het begrip "duurzaam" plaatsgevonden. Tijdens deze discussie stond de vraag 'wat betekent duurzaamheid voor de gemeente Bergen' centraal.

Vanaf maart 2011 werkt een ambtelijke projectgroep, bestaande uit vakspecialisten van verschillende disciplines, aan het opstellen van het duurzaamheidsbeleid voor de gemeente Bergen (zie college besluit "Plan van Aanpak duurzaamheidsbeleid", d.d. 12-04-2011).

Op 12 april 2011 heeft het college met het Plan van Aanpak duurzaamheidsbeleid ingestemd. Op 19 mei 2011 zijn tijdens een presentatie- en informatieavond voor de commissie de kaders en uitgangspunten waarbinnen de gemeente Bergen haar duurzaamheidsambitie en -doelstellingen wil verwezenlijken toegelicht. Gedurende een inhoudelijke discussie met de commissie is aan de fracties de ruimte geboden om input te leveren.

Tijdens een presentatie- en informatiebijeenkomst op 4 oktober heeft het college de routekaart "Bergen Energieneutraal?!" aan de commissie/raad gepresenteerd. Tijdens deze bijeenkomst heeft HVC een toelichting gegeven op de inhoud van de routekaart.

Op 26 oktober 2011 is een interactieve bijeenkomst over duurzaamheid voor bewoners en ondernemers georganiseerd. Op 20 december heeft het college het concept duurzaamheidsbeleid vast gesteld. Aansluitend heeft het concept duurzaamheidsbeleid van 5 januari tot 16 februari 2012 ter inzage gelegen (zie paragraaf 4.a).

Op 15 maart 2012 is tijdens een presentatieavond voor de commissie het concept duurzaamheidsbeleid toegelicht. Gedurende een inhoudelijke discussie met de commissie is aan de fracties de ruimte geboden om input te leveren.

2. *Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?*

Het duurzaamheidsbeleid is opgesteld om een inzicht te geven in de uitgevoerde en voorgenomen activiteiten van de gemeente Bergen in het nastreven van duurzaamheid. Deze nota heeft als doel om alle gemeentelijke beleidsvoornemens voor duurzaamheid te bundelen, de ambities en doelstellingen tegen het licht te houden en deze te voorzien van een strategie voor implementatie in andere beleidsterreinen en hoe een voorbeeldfunctie te vervullen voor burgers en ondernemers. Ook zal het condities scheppen voor het doorvoeren van duurzaamheid op projectniveau binnen de gemeentelijke organisatie.

In het duurzaamheidsbeleid is het kader bepaald waar de gemeente zich de komende jaren op gaat richten. Het kader is uitgewerkt in de vorm van speerpunten. Deze speerpunten betreffen:

1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling
2. Maatschappelijk verantwoord ondernemen bij bedrijven
3. Energiebesparing
4. Duurzame energie
5. Duurzame mobiliteit

Alle vijf speerpunten worden uitgewerkt in een duurzaamheidsagenda met concrete doelstellingen, maatregelen en activiteiten. De duurzaamheidsagenda wordt ieder jaar opgesteld waarbij nieuwe inzichten en verdergaande ontwikkelingen worden meegenomen.

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?*

- Raadsbevoegdheid
- Kaderstellend
- Budgetrecht
- Maatschappelijk urgent

4. *Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?*

In het coalitieakkoord 2010-2014 heeft het college als doel gesteld dat Bergen in 2030 CO₂-neutraal is. In 2011 heeft de gemeente samen met HVC een routekaart ontwikkeld om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van deze doelstelling. De routekaart brengt in beeld welke opties de gemeente heeft voor energiebesparing en duurzame energie.

De doelstelling uit het coalitieprogramma is het uitgangspunt van het duurzaamheidsbeleid. Het duurzaamheidsbeleid is echter breder dan energiebesparing en duurzame energie. Daarom wordt in het duurzaamheidsbeleid liever gesproken over de ambitie om in 2030 een energieneutrale gemeente te zijn, omdat naast klimaat ook uitputting van voorraden, stijging van woonlasten en economische kansen goede argumenten zijn om te investeren in energiebesparing en duurzame opwekking van energie. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het gedrag van Bergenaren: als bewoner, automobilist of werknemer in kantoor.

Duidelijk is dat een energieneutraal Bergen een gezamenlijke ambitie moet zijn van de hele Bergense gemeenschap. Naast intensieve inspanning van de gemeente vraagt het om betrokkenheid van veel betrokken partijen, ook in financiële zin.

De gemeente vindt duurzaamheid belangrijk en zal waar mogelijk een voorttrekkersrol vervullen door het goede voorbeeld te geven ten opzichte van inwoners en bedrijven. Dit vindt onder andere plaats door projecten in het kader van Millennium Gemeente Bergen, het standaardiseren van duurzaam inkopen, het implementeren van energiezorg en het opstellen van duurzaamheidsparagrafen in onze beleidsstukken en tal van andere maatregelen.

Bij duurzaamheid gaat het vooral om draagvlak in de samenleving, sterker nog: samen doen. De gemeente geeft met inwoners en bedrijven concreet handen en voeten aan duurzaamheid. We praten er niet alleen over, we doen het: pro-actief, ondernemend en samen!

a. Burgerparticipatie

Op 26 oktober 2011 is een interactieve bijeenkomst over duurzaamheid voor bewoners en ondernemers georganiseerd. Het doel van deze bijeenkomst was het creëren van draagvlak voor de voorlopige uitwerking van het duurzaamheidsbeleid. Tijdens de bijeenkomst bleek de betrokkenheid voor het op te stellen duurzaamheidsbeleid groot. Er zijn uitspraken gedaan over wat men vindt dat de gemeente moet doen en wat zij zelf kunnen bijdragen.

Bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid is maatschappelijk draagvlak van groot belang. Gelet hierop heeft het concept duurzaamheidsbeleid gedurende zes weken (van 5 januari tot 10 februari 2012) ter inzage gelegen. Belanghebbenden konden in deze periode schriftelijk of mondeling hun zienswijze naar voren brengen. Na deze termijn, op 21 februari 2012, heeft Stichting Bergen Energie (hierna: SBE) een zienswijze ingediend (zie bijlage 3).

SBE geeft in haar zienswijze aan dat zij positief is over de contacten met de gemeente, maar dat zij de wens hadden dit ook terug te laten komen in het duurzaamheidsbeleid. De gemeente werkt nauw samen met SBE om een aantal business cases op het gebied van bio-warmte, zonne-energie en windenergie verder uit te werken. Daarnaast stimuleert en faciliteert de gemeente de initiatieven van SBE daar waar mogelijk, bijvoorbeeld door subsidies of vergunningen. Naar aanleiding van de zienswijze van SBE is de samenwerking tussen de gemeente en SBE expliciet in hoofdstuk 9.6 van het definitieve duurzaamheidsbeleid opgenomen.

b. Externe communicatie

Het communicatieplan is uitgewerkt in bijlage 3 van het duurzaamheidsbeleid.

c. Externe overleg gevoerd met

- Ton Tuinman, Adviseur Klimaat & Duurzaam Bouwen, Milieudienst Regio Alkmaar (MRA);
- Michiel Beeldman en Co Kuip van het CQteam, een adviestak van HuisVuilCentrale te Alkmaar.

5. *Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?*

De Milieudienst Regio Alkmaar (MRA) heeft voor de gemeenten Bergen, Heiloo, Schermer en Graft-De Rijk een klimaatbeleidsplan opgesteld. In het klimaatbeleidsplan is de klimaatproblematiek aangewezen als speerpunt van het milieubeleid. Het klimaatbeleidsplan van de gemeente wordt voor een belangrijk deel in regionaal MRA-verband uitgevoerd. De provinciale en gemeentelijke activiteiten op het gebied van duurzaamheid en klimaat worden tot en met 2012 door het (vorige) kabinet ondersteund via de SLOK-regeling (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven). De SLOK-regeling loopt tot en met 2012.

Tot nu toe was ons Klimaatbeleidsplan 2009-2012 leidend in ons huidige gemeentelijke duurzaamheidsbeleid. De uitvoering van de projecten in het klimaatbeleidsplan lopen tot en met 2012. De MRA heeft nog geen nieuw klimaatbeleidsplan ontwikkeld.

De recente, internationale en nationale ontwikkelingen op het gebied van klimaatverandering en energieproblematiek vragen om actualisatie, nieuwe focus op en actievere aanpak van de thema's die momenteel het nijpendst zijn en ook lokaal belangrijk worden geacht. Om adequaat duurzaamheidsbeleid te realiseren is een integrale aanpak binnen de gemeentelijke organisatie en gemeentelijk beleid noodzakelijk.

In het duurzaamheidsbeleid wordt waar mogelijk nog steeds met de andere gemeenten samengewerkt.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Na vaststelling van het duurzaamheidsbeleid start de uitvoering van de maatregelen uit de duurzaamheidsagenda in 2012. De uitvoering is voorzien in de jaren 2012 tot en met 2016.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Om de doelstellingen van de gemeente te realiseren, effectief te kunnen communiceren en om innovatieve en nieuwe ontwikkelingen op verschillende speerpunten een financiële impuls te kunnen geven zijn voor de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid financiële middelen noodzakelijk.

De benodigde middelen voor de uitvoering van de maatregelen in 2013 tot en met 2016 uit de duurzaamheidsagenda zijn niet opgenomen in de programmabegroting. In de bijgevoegde begrotingswijziging wordt conform het coalitieakkoord 2012-2014 een bedrag van in totaal € 350.000 beschikbaar gesteld op het budget milieu (fcl. 67230100). Dit is als volgt over de verschillende jaarschijven verdeeld; 2013 € 110.000, 2014 € 80.000, 2015 € 80.000 en 2016 € 80.000. Zie voor een uitsplitsing van de benodigde financiële middelen paragraaf 10 van het duurzaamheidsbeleid en bijlage 1.

De kosten voor enkele maatregelen uit de duurzaamheidsagenda worden gefinancierd uit het bestaande budget van € 125.000 "Aanscherping klimaatbeleid". Dit betreft alle maatregelen die in 2012 worden genomen, het haalbaarheidsonderzoek bio-energie, de eenmalige financiering voor het oprichten van een regionale energiemaatschappij (DEMRA) en de structurele lasten voor de uitvoering van de duurzaamheidslening.

Van een aantal maatregelen worden de financiële consequenties in een later stadium bij de uitwerking concreet gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn het haalbaarheidsonderzoek voor de duurzaamheidslening, windenergie en zonne-energie. Deze maatregelen worden verder uitgewerkt en separaat aan het college en/of de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit?

Bij de uitvoering van de maatregelen uit de duurzaamheidsagenda worden de subsidie mogelijkheden separaat onderzocht. Een concreet voorbeeld hiervan is de subsidieregeling van de provincie om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar het gebruik van biomassa voor energieopwekking. De totale kosten voor dit onderzoek bedragen € 34.400. Deze kosten worden deels door de provincie (50%) en deels door de gemeente (50%) gefinancierd. Het college heeft op 6 maart 2012 ingestemd met de subsidie aanvraag "Uitvoeringsregeling bio-energie uit landschapsbeheer" bij de provincie Noord-Holland. Andere voorbeelden zijn de jaarlijkse 'Actie Zonnesteek' deels gefinancierd door de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE+) van het rijk of de subsidieregeling voor 'Zonnestroom voor scholen' van de provincie in 2011.

Risico's
geen

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

In het duurzaamheidsbeleid wordt op een gestructureerde, overzichtelijke manier inzicht gegeven in de stand van zaken met betrekking tot de maatregelen en resultaten op het gebied van duurzaamheid. Ook wordt in deze notitie vermeld welke duurzaamheidsmaatregelen de gemeente gaat uitvoeren om haar ambitie en doelstellingen te bereiken.

Bijlagen:

1. Duurzaamheidsbeleid 2012-2016 "Natuurlijk Duurzaam Bergen!";
2. Begrotingswijziging;
3. Zienswijze Stichting Bergen Energie.

Bergen, 21 juni 2012,
College van Bergen,

drs. W.J.M. Bierman,
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester